

SGF

STUDIO
GALERIJE
FORUM

Branka Uzur

17. 12. 1985–10. 1. 1986.

SKULPTURE BRANKE UZUR

Branke Uzur upoznali smo prije svega kao keramičarku i pri tom mogli jasno uočiti kako je u njezinu djelu učinjen stanoviti otklon. Taj se otklon prepoznavao na dvije razine: u oblikovanju, točnije shvaćanju materijala, te funkcionalnosti predmeta. Ovakvi pomaci sa standarda upućivali su pak na preformulaciju uvriježenih pojmova o keramici i keramičkim upotrebnim predmetima. Autorica je koristila najjednostavniji materijal – glinu, a oblikovanjem je nastojala pojačati fizičke osobine materijala. Opći dojam što su ga ovi radovi ostavljali na promatrača mogao bi se opisati kao potencirana sirovitost, naglašena tvornost, izrazita težina i arhaična spontanost. Sve to zajedno ovim je predmetima davalo vrlo jasan višak značenja, obavijalo ih nečim mitskim, ritualnim, nečim što je nagovještavalo kako se unutar fizičke, tvorne građe kriju dimenzije koje posudu za vodu i kuhanje razlikuju od uobičajenog predmeta. Svojim otvorenim poljem korištenja ove su jednostavne stvari iz kuhinje postajale nalik pronadnom starom posudu koje svoju elementarnu funkciju može lako promijeniti u nešto drugo, nešto što ovisi o imaginaciji korisnika. Arhetipski oblici posuda, njihove dimenzije kao i tekstura pobuđivali su znatiželju, utiskujući skriveno značenje i tražeći zaboravljenu namjenu. Forma nas je poticala da maštamo o nekom drugom, zagonetnom, »mističnom« sadržaju u njoj, ali isto tako tjerala nas da se s njom ophodimo na način što smo ga svakodnevnim baratanjem bezličnim predmetima potisnuli duboko u podsvijest.

Malo pomalo u keramici Branke Uzur počinjali smo odčitavati znakove izrazito kiparskog jezika. Sama je autorica sve češće izlagala radove lišene strogo praktičnih osobina, izlagala je skulpture u doslovnom smislu te riječi. Međutim, nije postojalo oprečnosti u njezinu radu. I djela prepoznatljive funkcije, i ona što pripadaju »čistoj« skulpturi, otkrivali su identičan odnos prema materijalu, »siromašnoj« glini na kojoj se ističe jednostavan, ali duboko logičan oblikovni proces. Isto tako ovi su radovi upućivali na isti ikonografski krug: svakodnevni život u kuhinji. Skulpture su, naime, bile neka vrst opredmećene hrane: kruh, pogača, voće... sve jednostavne stvari izvedene na način namjerne sirovitosti.

Ova izložba Branke Uzur unekoliko je različita od svih dosadašnjih. Autorica se predstavlja djelima koja nas ne upućuju u kuhinju, koja ni u kojem slučaju nisu tek goli artikli izdvojenih i opredmećenih jestvina uzetih iz susjedne prostorije. Štoviše, susrećemo se s malim, neobično duhovitim skulptorskim iskazima koji umnogome podsjećaju na prikljive folk-scenografije tako popularne u baroku i još više u bidermajeru. Umanjeno mjerilo ne priječi ove radove da nam razvijaju složene narativne sklopove. Svako bi se djelo moglo shvatiti kao izuzetno lucidnu dosjetku, s tim da su dosljedno poštovana sva kiparska pravila. Drugim riječima, duhovitost nije sama sebi svrhom, ona se počinje prepoznavati ukoliko pažljivo slijedimo oblikovni proces. Krilata mitološka bića, stele s istaknutim seksualnim simbolima, fantastične životinje i ljudi prikazani u erotskoj žudnji i činu više su nego poseban ikonografski splet kakav u našoj suvremenoj skulpturi nije poznat. Bilo bi odveć jednostavno ova djela staviti u fah aktualne »nove skulpture«. Jednostavno zato što ona to zaista jesu, međutim ono što je daleko korisnije jest prepoznati u svemu osobni pečat, osobni jezik Branke Uzur. Taj »pečat« zaista postoji. Otkrivamo ga na dva plana: procesu oblikovanja i ikonografskoj imaginaciji. S obje točke lako se možemo uputiti ranijim, naoko veoma različitim djelima što ih je autorica godinama izlagala i otkriti konzistentnost njezina svijeta.

Zvonko Mačković

BIOGRAFIJA

BRANKA UZUR rođena je 1954. godine u Zagrebu. Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu završila je 1973. godine. Diplomirala je 1978. na Akademiji primijenjene umjetnosti u Beogradu. Godine 1983. odlazi kao stipendist na specijalizaciju u Helsinki. Živi u Zagrebu.
Adresa: 41000 Zagreb, Radnički dol 33
Tel. (041) 414-127

SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 1979 Split, Keramika i crteži
- 1980 Zagreb, IKRO »Mladost«
Bedekovčina, Tvornica »Zagorka«
(s. B. Švertasek)
- 1981 Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt
(s B. Švertasek)
- 1982 Zagreb, Studio galerije »Karas«
- 1983 Rijeka, Galerija »Juraj Klović«
- 1984 Zagreb, Galerija Nova
Zagreb, »Portret« galerija
- 1985 Velika Gorica (Zagreb), Galerija Gal-
ženica
Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti
– prodajna galerija
Zagreb Studio galerije »Forum«

NAGRADE

- 1983 Nagrada »7 sekretara SKOJ-a«, Za-
greb
- 1984 Počasna diploma Prvog triennale male
keramike, Zagreb

SKUPNE IZLOŽBE

- 1974 Beograd, Muzej primijenjenih umet-
nosti): Zlatno pero Beograda (1975, 76,
77.)
- 1979 Rijeka (Moderna galeija); 10. biennale
mladih
Faenza, 37. Concorso internazionale
della ceramica d'arte
Zagreb (Školski muzej): Keramika djeci
Zagreb (Umjetnički paviljon): 11. salon
mladih
- 1980 Subotica, Beograd: IV Trijenale jugo-
slovenske keramike
Zagreb, Mladi umjetnici
- 1981 Zagreb (Galerija »Karas«): 9. postav
recentne hrvatske likovne umjetnosti
Zagreb (Umjetnički paviljon): 13. salon
mladih
Zagreb: Mladi umjetnici
Zagreb, (Galerija »Karas«): 9. postav
recentne hrvatske likovne umjetnosti
Zagreb (Umjetnički paviljon): 13. salon
mladih
Rijeka (Moderna galerija): 11. biennale
mladih
Zagreb (Galerija »Karas«): Skulp-
turalne tendencije u keramici
- 1982 Šibenik (Muzej grada Šibenika): 2.
svibanjski salon
Beograd, Novi obrat – slikarstvo
(gvaševi)
Budimpešta, Lodz, Poznanj: Mlada
jugoslavenska umjetnost
Zagreb (Gliptoteka JAZU): 1. triennale
hrvatskog kiparstva – Konfrontacije
Zagreb (Umjetnički paviljon): 14. salon
mladih
- 1983 Rijeka (Moderna galerija): 12. biennale
mladih
Beograd, Subotica: 5. trijenale jugosla-
venske keramike
Zagreb (Umjetnički paviljon): 18.
zagrebački salon
Zagreb (Umjetnički paviljon): 15. salon
mladih
- 1984 Velika Gorica, Osijek, Split, Niš, Kar-
lovac: Hrvatski mladi kipari
Zagreb (Umjetnički paviljon): 19.
zagrebački salon
Piran: 3. međunarodni biennale
keramike
Zagreb (Muzejski prostor): 1. svjetski
triennale male keramike
- 1985 Zagreb, (Umjetnički paviljon): 16. salon
mladih
Murska Sobota (DE galerija) 7. jugoslo-
venski bienale male plastike

Izdavač
Published by
GALERIJA FORUM CENTRA
ZA KULTURU
I INFORMACIJE, Zagreb,
Teslina 16, tel. 421-144

Za izdavača
For the publisher
direktor
MILAN BREZAK

Urednik kataloga
Catalogue editor
MAJA HUNJAK

Predgovor
Preface
ZVONKO MAKOVIĆ

Fotografije
Photographies
BORIS CVJETANOVIĆ

Grafički urednik
Graphical supervision
IVICA STANČIN

Likovna postava
Arrangement of exhibits
ZVONKO MAKOVIĆ
BRANKA UZUR

Plakat
Poster design
IVICA STANČIN

Tisak plakata
Printing of posters
ŽELIMIR BAKOVIĆ

Tehnička postava izložbe
Technical layout
ŽELIMIR MARTINJAK

Umnozavanje kataloga
Printed by
KREŠIMIR ŠTEFANOVIĆ

Naklada
Edition
400 komada